

ПОМОГАЈ БОГ

ČAS OPIS EVANGELSKICH SERBOW

1. číslo · ISSN 0032-4132

Budyšin, januar 1985

Lětnik 35

*Wšitkim čitarjam, dopisowarjam a sobudźelačerjam
žohnowane nowe lěto!*

Hrono za lěto 1985:

Dajće Chrystusowemu słowu bohaće we was bydlić!

Kol. 3,16

Prjedy hač tute słowo z lista na Kosejskich rozpominamy, chcu najprjedy małe rozjasnjenje podač: W serbskej bibliji steji tute słowo tak přeložene, zo je to, štož horjeka čitamy, jenož wurězk z cyleho hrona. Chcu je tohodla cyle wospjetować: Dajće Chrystusowemu słowu bohaće bydlić we was we wšej mudrosci. Rozwučujće a napominajće so sami z psalmami a z chwalobnymi a z duchownymi kěrlušemi, Knjezej luboznje spěwajo w swojej wutrobje.

Za lěto 1985 postajene hrono pak je jenož tak daloko z tutoho wuwzate, kaž móžemy to horjeka čitač. A tež tu dyrby kaž tež hižo při druhich tajkich hronach prajić, zo ma němski přeložk trošku hinaši zmysl: Němsce rěka naše hesło za cyle lěto 1985: Słowo Chrystusowe njech bydli ze swojim bohatstwom pola was! Luther ma w swojim přeložku kaž naš stary serbski „bohaće bydlić“. Po mojim zdaću je to rozdzěl. Chitam k tomu přeložkej, kotryž rěči wo bohatstwie Chrystusoweho słowa. A hdyž tute bohatstwo wopřimnjemy, hdyž so za nje wědomje rozsudźimy, potom budže wone wězo tež bohaće w nas bydlić! Němski, takrjec za tute lěto oficialny přeložk našeho hrona, je potajkim wuměnjenje, předschodženka za naš serbski a za Lutherowy přeložk.

Móžemy to tež hinak prajić, a tež to je za nas powučne: Oficialny přeložk poruča bóle zaběru ze słowom našeho knjeza samym, a serbski přeložk praša so nas za našim poměrom k tutomu słowu.

Chcemy na spočatku nóweho lěta wo wobojim přemyslować, a to je zawěsće dobry započatk žiwjenja z božim słowom a z njeho.

Japoštoł praji potajkim najprjedy, zo je Jezusowe słowo bohate, zo woznamjenja wone wulke bohatstwo. Tomu budže zawěsće kóždy pobožny čłowjek přihłosować. Tež zastupjerjo wšelakich směrow w cyrkwi a wšelakich formow pobožnosće budžeja sej w tym prezjedni, zo je za kóždeho z nich Jezusowe słowo wulke bohatstwo. Hdyž pak dže wo wotmołwu na to, na kajke wašnje je wone tajke bohatstwo, du mjenja hižo do wšelakich směrow, husto hač do njepřecelnosće, haj njepřecelstwa.

Njeby pak snadź runje přeswědčenje wo bohatstwie božeho słowa móhlo być něšto zwjazowace? Bohatstwo Jezusoweho słowa pokazuje so runje w tym, zo móžeja pod nim žiwi być najwšela-

koriši čłowjekajo, zo namakaja najwšelakoriše směry w nim podpěru a trošt a móc za swoje žiwjenje! Bohatstwo Chrystusoweho słowa je: wone pokazuje puč k prawemu, wěrnemu žiwjenju, wone wotkrywa wěrnosć wo Bohu a čłowjekach a wone je poprawom Jezus sam, wo kotrymž scenje po Janje praji, zo je so słowo četo sciniło a mjez nami bydliło.

Hdyž potajkim bohatstwo tutoho Chrystusoweho słowa spóznamy a so rozsudźimy, zo chcemy so wot njeho wjesć dać na puču k prawemu žiwjenju, potom chcemy wězo tež, zo by wone bohaće w nas a mjez nami křesćanami bydliło. To woznamjenja, zo so stajnje zaso z nim zaběramy, zo kóždy džen w bibliji čitamy, zo wo tym rozpominamy a zo z toho wotwodžamy měritka za naše žiwjenje. Stóž ma Jezusowe słowo za prawe bohatstwo, njebudže stajnje žedzić za bohatstwami swěta a stajnje wo nich rěčec. Praj, wo čim ty rady wšědny džen rěčiš, a ja ču praju, što je za tebe woprawdžite bohatstwo!

Zo dyrbi Chrystusowe słowo bohaće mjez nami bydlić, pokazuje tež na to, zo dyrbjeli ču, kotriž sej to z wutroby přeja, tworjeć bratrowstwo ludźi, kiž njemysla na sebje a swoje wobohaćenje, ale na druhich, tak kaž je jich Knjez Jezus samo swoje žiwjenje dał za druhich!

Myslu sej, zo je to dobre słowo, z kotrymž móžemy přez lěto 1985 hić, a přeprošuju Was jako po-družnikow na tutym puču!

Cyril Pjech

Interview z Adolfom Vogtom

W decemberskim čísle so pisaše, zo swjećeše knjez Adolf Vogt w Drježdžanach swoje 100. narodniny. Někotre tydženje po tym mješe redaktor „Pomohaj Boh“ možnosć, so z drje najstaršim Serbom rozmołwjeć.

Redaktor: Knjez Vogt, wěm, zo sće jako džečo w Mješicach bydlił. Stó běchu waše starši?

Knjez Vogt: Moji starši běchu tak mjenowani chěžkarjo. Mać wobstaraše

Knjez Vogt z Drježdžan

našu pōdu a staraše so wo nas džěci, a nas běše 8 džěci. Nan džělaše w Budyšinje při železnicy.

R.: Mješicy slušaja do Bukečanskeje wosady. Sće tam tež kemši chodźil?

V.: Wězo! Moji starši běchu jara wěriwi. A kaž běše tehdom z wašnjom, tak tež wot našeje swójby kóždu njedželu znajmjeńša jedyn kemši džěše. Wěru sym sej hač do džensnišeho wobchowal, a wona je mi pomhała a mje tróštowała.

R.: Stó běše tehdom farar w Bukecach?

V.: Mje je farar Kubica konfirmował. Při tym je mi serbsku bibliju daril, wšak běch serbskeho pochada a sym hakle w šuli němsce wuknył. Jónu sym na puču do šule wóz widzał, kiž bjez konjow jědžeše. Myslach sej, zo to tola možno njeje a zo wóz bórze do přirowa zajědže. Ale wón wosta na dróze a jědžeše do Budyšina. Lědma móžach dočakać, zo domoj přińdžech, a hnydom dyrbjach maćeri přiwołać: „Maći, maći, jedyn wóz bjez konjow!“

R.: Wěm, zo sće tež jónu we Južnej Americi był.

V.: Haj, běch přeco wulki dyrdomdejnik. Wuknył sym twarstwo. Ale jedneho dnja sym doma čeknył do Hamburga a wottam do Buenos

Naše terminy za lěto 1985

Kublanski džen: 25. februara w Budyšinje na Hornčerskej

Cyrkwinski džen: 22./23. junija we Wulkich Ždžarach

Wosadny džen: 13. oktobra w Slepom

Zapisajće sej tute terminy hižo džensa do swojeje protyki!

Airesa jět. Poprawom chcych dale přez Chilu do Awstralskeje. Ale mi su w Buenos Airesu wšitko kradnyli. K tomu přińdže hišće malarija na mnje, tak zo njejsym potom wjac dale jět.

R.: Što sće potom w domiznje činil?

V.: W l. 1919 sym so woženil. Moja žona pochadžeše z Mišna. A potom sym specialnu fabriku za tekstilije měl. 40 specialnych šwalčow je pola mje dźělało. 1945 běše potom wšo dospoijnje zničene, a stejach před ruinami. Sym potom zaso znowa započec dyrbał. 1947 zemrě mi žona.

R.: W Drježdžanach běchu tež serbske bože služby.

V.: Haj, sym je přeco wopytał. Serbske kemše su mi za moje žiwjenje wjele dali.

R.: Knjez Vogt, džakuju so wam za tutu rozmołwu wutrobne a přeju wam bože žohnowanje. Přewodž was Böh.

Serbski jubilar Božidar Šěca

Naše žiwjenje traje sydomdžesat lět; hdyž wysoko přińdže, je wosomdžesat lět; a hdyž je krasne bylo, da je próca a křiwda bylo. Tuto bibliske hrónčko wobkruća poprawom jenož wonu přirodowu zakonitosć, kotruž kóždy čłowjek znaje, a wón ju za prawo spózna wa — z tym abo tamnym małym wotchilenčkom snano. Z tajkim wotchilenčkom přitrjechi to hrónčko tež na jedneho ze swěrných čitarjow časopisa „Pomhaj Böh“: na Božidara Šěcu z Budestec; a wotchilenčko leži w tym, zo jeho žiwjenje njeje jeno wysoko, ale jara wysoko přišlo: Dnja 15. januara woswjeći wón swoje 85. narodniny. My jemu z radostnej wutrobu gratulujemy.

Zawěrnno, Božidara Šěcowe žiwjenje je kopate poľne dźěta a prócy bylo, a jeho skutkowanje njeje so ani přeco jara šćedriwje zarunało. Z časami je wón dyrbał sćeńka žiwy być a samo nuzu tradać. Jeho duchowna čilosć pak hać do džensnišeho dnja njeje skipřiła: Hakle lěta 1983 wuda Akademie-Verlag hišće knihu „Lausitzer Bergland um Pulsnitz und Bischofswerda“, na kotrejž je Božidar Šěca jako sobuawtor wobdžěleny. Ale hižo wjele lětdžesatkow přjedy je na polu přirodowědy a domiznowědy knihi a nastawki pisał, kotrychž hódnota so tež wot fachowcow we wukraju připóznawa. Božidar je džě kaž jeho njeboh nan najwušo z našej lužiskej domizny zwjazany, je po wšěch jeje stronach pěškował a znaje ju hać do poslednjeho kućika a hać do poslednjeje trawički. Haj, wón znaje tež wšě te potajne kućiki, w kotrychž rosće to abo tamne žadne zeličko, ale tajke blečki wón kóždemu přeradzić njemóže a njesmě.

Aleksander Božidar Šěca narodži so 15. 1. 1900 w Rachlowje pod Čornobohom do swójby serbskeho wučerja, přirodospytніка a spisowacela Korle Bohuwěra Šěcy. Po nanowej woli sta so Božidar kaž tež jeho třo bratřa z wučerjom.

Božidara su jeho njeličomne pućowanja tež wjedli po serbskich cyrkwjach a pohrjebniščach. Wotewrjene a čućiwe wočko za cyrkwine rjanosće a cyrkwine wumělstwo pak bě sej dawno před tym zdobył, tež zwonka Serbow: W Praze bě sej wobhladał cyrkej swjateho Wita, w Nürnbergu cyrkwe swj. Ławrjenca, Sebaldusa a Žonsku cyrkej (z jeje holdowanjom 7 kurwjerchow před česko-němskim kejžorom Korlu IV.), w Straßburgu hlownu cyrkej a

Gruhlowy zwón w Serbinje (Texas)

wjele, wjele druhich. Z tajkimi znajomosćemi a nazhonjenjemi wuhotowany, je potom přeslědžil naše lužiske cyrkwe, a to je sej w Budyskim kraju wobhladał bjez wuwzaća wšě, wot najstaršeje (w Hodžiju) hać do najmlódšeje (w Korzymju). Při tym je zwěsćil, zo skoro žana z našich cyrkwjow nima jednotny architektoniski stil. Wosebje drje přez pozdžiše přetwarjenje namakaja so při jednotliwej cyrkwi měšane stilowe elementy. Husto ma wonkowny

napohlad hinaši stil hać nutřkowe wuhotowanje.

Jara rjane a najlěpje zdžeržane cyrkwe mamy w Budyšinku, Nosaćicach a Wósporku. Tohorunja jara rjane su katolske cyrkwe w Radworju, Baćonju a Šerachowje (tu: česki barok). Narowne a druhe pomniki steja zdžěla nutřka w cyrkwjach, zdžěla wonka blisko nich abo při wonkownej muri.

Božidar Šěca je so jako wokrjesny hladar pomnikow w lětach 1951–1980

ze wšej mocu wo zdźerženje, porjenje a porjedženje cyrkwjow zasadźował; při tym je fararjam a cyrkwiskim předstejicerstwam z wustojnej radu poboku stał, tež w prašenjach financowanja.

Njemało je so Božidar zadžiwał, hdyž dosta rjaneho dnja před 15 lětami list wot njeznateho čłowjeka z Frankfurta nad Mohanom. Pisar z mjenom Gerhard Symank so předstaji jako rodzeny Serb (wšitcy jeho prjedownicy běchu Serbja byli). Symank bě přistajeny Frankfurtskeje měšćanskeje rady, zaběraše pak so priwatnje pilnje ze swojnym slědženjom a bě wuslědźił, zo ma z Božidarem Šěcu samsneho prapradžěda: To bě kołodziej Jurij Šěca z Borštki (gmejna Hbjelsk), kiž je před lětom 1803 zemrěl. Gerharda Symankowu nan bě zamkar w Drježdžanach był a bu tam lěta 1938 wot gestapo zajaty, dokelž bě přescěhanym politiskim přečelam při čěkanju do Sakskeje Šwicy a přez mjezy pomhał. Samsne lěto nan zahiny.

Symankowe swojbnje slědženje wjedžeše jeho tež do Texasa. Tam měješe priwuznych, kotřiž so za džensnišich Serbow zajimowachu. Wěsty David Goeke ze Serbina bě Symankej do Frankfurta pisał, zo leži w Serbinje stara cyrkwinska kniha, do kotrejež je něhdy farar Kilian swoje pohrjebne předowanja w serbskej rěči zapisał. Dokelž tam tehdy (wokolo lěta 1970) nichtó wjac serbsce njemóžeše, je so Goeke na Symanka wobročil a Symank zaso na Božidara Šěcu, z próstwom wo přeložk. Tak je Šěca tute teksty do němčiny přeložil. Wón ma džensa hišće někotre fotokopije z Kilianowym jara rjanym serbskim rukopisom. Texascy Serbja su na tuto wašnje něšto wo swojich prjedownikach zhonili a běchu za to džakowni. Korespondenca mjezy Šěcu a Symankom je šla hač do lěta 1982, potom je ju Šěca dla zestabjenja wočow zakónčić dyrbjal.

Při korespondency so tež wukopa, zo je znaty zwonolijer Bjedrich Król (Friedrich Gruhl) z Małego Wjelkowa wupučowarjam zwón zdžěłał, kotryž su woni lěta 1854 sobu přez morjo wzali a w Serbinje powěsnyli. Pozdžišo su jón dele wzali, ale wón džensa hišće eksistuje; naš wobraz jón pokazuje. Zwón měješe němkorěčne napisom „Gegossen von Fr. Gruhl in Kleinwelke“.

Naš druhi wobraz nam předstaja luthersku cyrkej swj. Pawoła w Serbinje, kotraž bu „organized in 1854 by German-Wends“.

Za mnoho wědy wo našej domiznje, wo jeje krajiny a přirodže, wo jeje twarskich a druhich pomnikach a tež wo našim małym narodže mamy so džakować našemu jubilarje, sławno-skromnemu Božidarej Šěcy. Woprawdže, jeho žiwjenje bě poľne džěła a prócy – wóno bě krasne.

Albert Wawrik

Mudrosć starych Serbow

Bozowe lěta

Na kóždého čakaja bozowe lěta. Rěka to, zo na kóždého přińdu lěta chorosców a bėdow, hdyž budže bozowe lěkarstwo trjebać? Před lipu a bozowcom klóni so zeler a zelowa žona. Najlěpje šćipaš bozowe kćenje na Jana, přetož w tym času ma najstrowšu móc. Džensa zaso sej bóle wažimy hojacu móc zelow a kćenjow.

Wo holcy, kotraž je tajki prawy hólčič, praješe so: Wona je za kóždym, a byrnjež měł bozowe cholowy a woľswy

Lutherska cyrkej w Serbinje (Texas)

kabat. Tole słowo nětk cyle wěsće nima ničo z lěkarstwom činić.

Adolf Černý, wulki česki wědomostnik, přečel Arnošta Muky, je Lužicu překi a po dolhosći přepučował. Wón pisa w swojim wažnym přinošku k serbskej ludowědže: Mytiske bytosće lužiskich Serbow, zo so bozowe drjewo njesmě w kachlach palić. Lud njelubuje bozowy kerk, tuž je tež božej ľosći (dobremu duchej w domje, kotryž rad w kachlach bydli) wohidny.

Potajkim: bozowe cholowy, bozowe lěta su njedobre, chuduške, bėdne. slabe, wohidne.

Na kóždého čakaja tajke bozowe lěta, kotrež njebudu so nam lubić, hdyž budžemy chori a wosamoćeni. To dyrbymy wědžec. Jelizo za tebe zańdžene lěto njebě bozowe, budž džakowny. Hdyž pak tele lěta přińdu, budž na nje přihotowany a spominaj potom na prjedawše rjane a bohate časy. Hdyž bě něhdy bohaty, zbožowny Hiob do najwjetšeje nuzy přišoł, rjekny swojej wusměšowatej žonje: Hdyž smy to dobre wot Boha dostali, njedyrbjeli my nětko tež to zle přiwzać? We wšitkim tym njepřeħřeši so Hiob. Bōh chcył nam hnadu dać, zo tež my njebychmy ħřešili, budže-li lěto 1985 za nas „bozowe“, to rěka njedobre, poľne bolosców čěla a duše. W ponižnosći a dowěrje do Boha chcemy kročić přez nowe lěto.

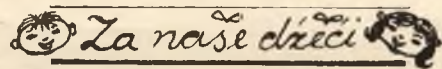
Gerhard Wirth

nja Wencelec kubľa a na susodnej Henčec a Fahnaurec brōžni wupřestrě a je do procha a popjela přewobroći. Zawěsćenje ma jenož Fahnaurec.

Z Jenkec

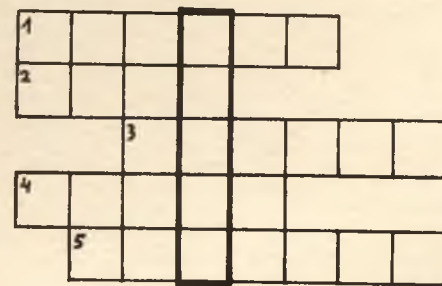
Mjez Jenkecami a Bošecami su zańdženu pōndželu dopoľdnja něhdže sto kročel z boka drōhi na poľnej šćežce młodeho čłowjeka w dwacetych lětach morwego namakali. Čělo bě z mazanym sněhom zdžěla zawěte, tuž so zda, zo je cuzy najskerje sobotu w nocy na mjenowanym měsće kōnc wzal.

Serbske Nowiny
januar 1885

Štō to wě?

Zapisajće do kašćikow serbske mjena za:

- Altar
- Taufstein
- Kanzel
- Pfarrer
- Friedhof

Jeli sće wšo prawje zapisali, móžeće w zaramikowanych kašćikach wothorjeka dele čitać mjeno za drastu, kotruž nosy farar na kemšach.

Wuhōdane mjeno fararjoweje drasty napisajće na kartku a pōsćelće ju na:
G. Mahling
8601 Grōditz

Mjez prawymi dopisami wulosujemy dobyćerja. Jemu pōsćelamy rjany dar.

Naše nowiny a časopisy před 100 lětami

Z Małego Wjelkowa

Na napominanje komiteja za twarjenje železnicy z Budyšina přez Mały Wjelkow, Kamjenc a Kinsbōrk do Wulkeho Hojna bě so w tudomnym hosćencu bratrowskeje gmejny zańdženu njedželu popoľdnju wulka ličba kublerjow a gmejnskich prjōdkstjerjow zešla. W zhromadźiznje so wobzamkny, peticiju na mjenowanu železnicu so počahajcu, kotraž je so hižo loni raz knježerstwu přepodała, hišće jōnkrōć knježerstwu předpoľožić.

Z Džěžnikow

Pjatk tydženja popoľdnju 1/2 hodžin w brōžni kublerja Wencela woħeń wudyri, kotryž so na wšě druhe twarje-

POWĚSĆE

Serbski tydzień 1984

w Jachymovje

Zaso jónu je so serbski tydzień minyl. Lěta přebywaše srjedź oktobra skupina serbskich ewangelskich křesćanow w Jachymovje — město w Krušnych horach susodnej ČSSR. Čežko njeje město Jachymov nadeńć. Překročiwiši mjezu w Oberwiesenthalu sy za někak 6 km tam. Naša skupina bě z hosćom Českobratrskéje ewangelskeje cyrkwy. Jachymov wabi k dohim pućowanjam a zajězdam do bliskich městow.

Kóždy dzeń přinješe nam tójšto nowych začičow a něšto wosebite. Přeni wjeršk swojeje jězby dožiwichmy w Oseku. Tam sebi wobhladachmy cistercienski klóšter, kotryž bu w 12. lětstotku založený. Wottam sej dojěždžechmy přez rjanu nazymsku, barbojtu krajinu českich horow do Jachymova.

Nazajtra, njedźelu 14. 10., podachmy so skoro samsny puć čětro daleko wróćo, zo bychmy w Mosće hromadze ze svojimi českimi přečelemi božu službu swječili. W českej a w lubej serbskej řeči slyšachmy bibliske teksty a spěwachmy kěrluše. Z nutrym wjeselom spóznachmy, zo njejsmy jenož přečeljo, ale zo so tež zrozumimy we wěrje do Boha. Svojim českim přečelam smy jara džakowni za tuto rjane dožiwjenje a za cly dzeń, kotryž smy hromadze přežiwili.

Slědowacy tydzień bě poľny pućowanjow a jězbow. Póndźelu běchmy pola ewangelskeje wosady w Karlových Varech. Wězo smy sej tuto město trochu dokładnišo wobhladali. Rjane nazymske wjedro wužadna nas do horow pućować. Tuž poda so młodžina našeje skupiny na horu Klinovec. Po puću namakachu hriby a woptawachu brusnicy, holanske jahody a maleny.

Srjeda bu zaso wjeršk. Wobhladachmy sej historiske město Cheb. Naš wosebity zajim slušeše torhošću. Nam napadny, kak može so tež z rjanymi pastelnymi barbami město wobnowić. Na tutej historiskej pódze moźachmy sej lochko předstajić, zo by nam nadobo Wallenstein napřečo stupil. Što ma Cheb z Wallensteinom činić? Generalisimus Wallenstein, kiž wjowaše w Trjicećilětněj wójnje, přežiwi swoje poslednje dny w Chebje, doniž njebu zamordowany. — Dale jěždžechmy do Františkovych Láznjow. Tam so nam wosebje lubješe. Tam bě tak prawje měrne, wočerstwujace. Wjele zajimawych kupjelow bě widzeć. Škoda, zo so čas tak spěšnje miny. Nazymu wšak je bórže čma. Tuž dyrjbachmy so sčasom z Františkovymi Láznjemi rozžohnować.

Štwórtk a pjatk běštej runje tak ruče nimo kaž wšitke druge dny. Kóždy po swoich mocach přechodžeše Jachymovsku wokolinu. Wšitcy běchmy prawje wočerstwjeni.

Sobotu dyrjbachmy so ze svojimi hosćičelemi rozžohnować. Čělnje a dušinje skrućeni podachmy so na jězbu domoj. Duce po puću wobhladachmy sebi hišće cyrkej swjateje Hany w Annabergu. Tuta cyrkej sluša do wosebitosćow křesćanskeho twarskeho wumělstwa.

Smy sebi wěsći, zo nam wostanje Serbski tydzień 1984 njezapomnity. Tohodla sluša džak wšem, kotřiž su nam tutón čas wočerstwjenja zmóžnili.

Regina Faskce

Rakecy

Přeni dzeń noweho lěta 1985 woswjeći farar Jan Laser w Rakecach swoje 45. narodninny.

Nimale hižo 20 lět je wón nětko farar tuteje šěroko rozhaľkowaneje wosady Rakecy, kotraž leži na kromje Budyskeje eforije a hač do hole saha.

W swojej wosadze swjeći wón kóždy mēas serbske bože služby a je tež hižo na Serbskich cyrkwinskih dnjach předowaľ.

Rakecy buchu za čas jeho služby wopravdže žiwa wosada z mnohimi kružkami, rozmoľnymi skupinami a bohaće wopytanymi božimi službami.

Srjedzišćo wosadneho džěla sta so w poslednich lětach „farska brožen“. Kaž hižo mjeno praji, nastaje ze stareje farskeje brožnje moderny wosadny centrum.

To je tež městno prawidlownje so wotměwacych měrowych seminarow Ekumeniskeho bazisoweho seminarara Rakecy, kotrehož iniciator je Jan Laser a kotryž je mnohich zajimcow w tukraju a wukraju namakaľ.

Farar Jan Laser je znaty přez swoje doľholětnje aktiwity w CFK.

Přejemy Janej Lasereje bože žohnowanje a moć za jeho skutkowanje we wosadze a w cyrkwiskim měrowym džěle.

Wosadny dzeń 1984 w Kulowje a w Spalach

W prjedawšich lětach smy serbski wosadny dzeń swječili w Ptačecach, Blunju a w Židzinow. Tón raz běchmy 21. oktobra w Kulowje a w Spalach.

Dopoľdnja w 10.30 hodź. započinachmy so serbske kemše w maľo znatej ewangelskej cyrkwi w Kulowje. Kemšerjo ze wšelakich wosadow Budyskeje wokoliny a nahladna ličba z Kulowskeje wosady, wosebje ze Spal, běchu na serbsku božu službu přijěli. Serbski superintendent Albert předowaše.

Po kemšach sej dojěždžechmy do Spal. Tuta rjana wjes leži trochu zboka. Tam čakaše dobry wobjed na nas w korčmje na žurli. Młode holcy nam přečelnje poslužowachu. Po wobjedze dowjedze nas wosadny farar Rychtar do wosadneho ruma, kiž bě so njedawno w pródnym burskim statoku wutwaril. Hdýž běchmy so do hosćenca wróćili, přińdžechu tež čí, kotřiž běchu doma powobjedowali.

Na popoľdnišej bjesadze spěwachmy pod nawodom knjeza Nalija z Budyšina swoje lube znate serbske spěwy. Superintendent Albert nam mjetym to a druge powědaše, zo bychmy so mjez sobu bliže zeznali. Farar Rychtar nam nadrobnišo Kulowsku wosadu předstaji. Nam so wosebje jeho slowo lubješe: Wjace čłowjekow bychu křesćenjo byli, bychmy-li my křesćenjo bóle čłowjesce zmysleni byli.

Zhorjelske konsistorstwo da nas přez fararja Baiera z Markersdorfa serbsce postrowić. Dobry kofej a tykanc nam wšem derje sľodžeše. Hišće raz chcemy so pola wšitkich podžakować, kotřiž su pomhali, tutón rjany dzeń nam přihotować.

Handrij Wirth

Njeswaćidlo

Dnja 30. septembra 1984 mějachmy žnjowy džakny swjedžen. Cyrkej bě rjenje pyšena. Za naše tepjenje so nahromadži 4 072,79 hriwnow.

Handrij Wirth

Přispomjenko

Na proze do noweho lěta hladamy rady wróće a spominamy hišće jónu na to, štož je so w zašlych mēasach staľo. Kóždy z nas mysli při tym na to, štož běše za njeho wažne a rozsudne. Za „Pomhaj Bóh“ bě to zawěšće změna redaktorstwa. Čitarjo mje prošachu, hišće jónu w jich mjenje fararje Pjechej džak wuprajic za jeho doľholětnje redaktorstwo. Tutón džak na tutym městnje rady dale dam. Chcu pak so při tutej skľadnosći tež za wšitke sobudžělo w zašlym lěće podžakować. Wšitkim, kiž su dopisowali do „Pomhaj Bóh“, kiž su (husto začichim) wudaće našeho časopisa přihotowali a čisć zmóžnili, kiž su jón rozesľali, za njón wabili abo hewak so za „Pomhaj Bóh“ starali, pľaci mój wutrobny džak. Runje tak wutrobnje so wšitkim džakuju, kiž su w ewangelskim serbskim žiwjenju na někajke wažnje sobu skutkowali. Wšitkim, kiž su so sobu starali wo cyrkwinski abo kubľanski a wosadny dzeń abo při druhich skľadnosćach něhdze sobu džěľali, nic naposľedk našim fararjam na wotpočinku za jich prócu, chcu so wutrobnje džakować. Zapľac wam Bóh wšu prócu a wšitke džělo. Nadžijam so, zo budzemy tež w tutym lěće zaso zhromadnje skutkować při připowědanju božeho slowa mjez ewangelskimi Serbami.

Siegfried Albert

Wulka Britaniska

81 waliziskich wosadow anglikanskeje cyrkwy je bjez duchownych, kotřiž bychu we waliziskej řeči předowali! Kaž dženek „The Guardian“ rozprawješe, je njedostatk na fararjach tak akutny, zo wupytaja zo jendźelce řečacy fararjo na krótkokursy, zo bychu potom do wopušćenych wosadow šli. Nawuknjenje waliziskeje řeče traje po mēnjenju ekspertow při wšej pilnosći znajmjenša šěsć lět. K rozrisanju tutoho problema so tohodla hižo namjetowaše, zo bychu wulke křesćanske konfesije we Walesu so do swoich fararjow w přichodže džěľili.

(ena)

SERBSKE BOŽE SLUŽBY

januar 1985

1. 1. — Nowe lěto
Budestecy: 14.00 hodź. kemše (Albert)
6. 1. — Třoch kralow
Budyšin-Michalska: 9.00 hodź. kemše z božim wotkazanjom (Albert)
13. 1. — 1. njedźela po Třoch kralach
Buceky: 10.00 hodź. kemše (G. Lazer)
Huska: 10.00 hodź. kemše (Wirth)
20. 1. — 2. njedźela po Třoch kralach
Bart: 8.30 hodź. kemše (Malink)
Porsčey: 8.30 hodź. kemše z božim wotkazanjom (G. Lazer)
Hrodzišćo: 10.00 hodź. kemše (Malink)
27. 1. — poslednja njedźela po Třoch kralach
Minakaľ: 9.00 hodź. kemše z božim wotkazanjom (Feustel)
Hodžij: 10.00 hodź. kemše z božim wotkazanjom (G. Lazer)
3. 2. — 3. njedźela do póstneho časa
Budyska-Michalska: 9.00 hodź. kemše (Albert)
Budestecy: 14.00 hodź. kemše z božim wotkazanjom (Albert)

Pomhaj Bóh, časopis ewangelskich Serbow. Rjaduje Konwent serbskich ewangelskich duchownych. — Ludowe nakładnistwo Domowina, Budyšin, Sukelnska 27. Redaktor: sup. Siegfried Albert, 8600 Budyšin, Serbski kěrchow, tel. 422 01. Ekspedicija: farar G. Lazer, 8601 Buceky (Hochkirch), Kirchweg 3. — Lic. č. 417 Nowinarskeho zarjada pola předsydy Mlnisterskeje rady NDR. — Čisć: Nowa Doba, čisćernja Domowiny w Budyšinje (III-4-9-2351). — Wuchadza jónkrěć za mēas. Přinoški a dary na konto: Sorbische evangelische Superintendentur Bautzen, Sp. Bautzen 4962-30-110 — Index-Nummer 32921